

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefon sz. 229)
Fiume, Gradinata del Sasso Bianco 3., I. em.
Nyomda telefonszáma (lapzárta előtt) 400.

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ.

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN:
Egész évre... 24 kor. — Negyed évre... 6 kor.
Fél évre... 12 kor. — Egy hóra... 2 kor.
EGYES SZÁM ÁRA FIUMÉBAN 6 FILLÉR:
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fl.

A világháboru indokai.

Az indokait keresve ennek a mai világháborúnak, úgy találjuk, hogy mióta állami életet él az ember aföldön, piszkosabb, embertelebb indok a háborura nem volt, mint ma egyik-másik ellenségünké. Azt tudjuk, hogy a német és a francia örök ellenségek, s mióta a német a franciát legyőzte, Elzászt és Lotharingiát tőle elvette, a revánsháboru eszméje vezette a franciát, hogy e tartományokat visszaszeresse. Ezt az indokot meg kell érteni. Ez olyan kérdés, amelyhez sem az angolnak, sem az oroszoknak, sem nekünk semmi közünk. Ime, mégis háborunk van a franciával, az angollal, az oroszokkal. Bizonyára azért, mert e három hatalom megegyezett abban, hogy szövetségesnek és háborút viselnek a maguk speciális céljuk érdekében. Egymástól nem akarnak semmitsem.

Az oroszoknak mindig a hódítás volt a célja, akár van szükség rá, akár nincs. Ez a hatalom a maga rengeteg területével, amelyen a népesség gyér, nincs megelégedve. Ezen országok háboruja már gonoszság, aljasság, mert indoka a rablás, a gyilkosság. A helyett, hogy népének jólétére törekednek, a belső életét konzolidálni és rendre törekednek, koncot akar a népnek adni a — máséból. Hogy nekünk Oroszország hadat izenjen, arra oka egyáltalán nem volt, sem közelebbi sem távolabbi, ellene tehát úgy kell eljárunk, mint a vagyonunkat, életünket megtámadó rabló ellen. Ezért van az orosz seregben a reguláris seregben annyi elégedetlen elem, míg ellenben nálunk olyan lelkesedés a rabló horda elűzésére.

Az angol nép még rosszabb. Ennek a népnek a világ minden tája felé van országa, birtoka. Leggazdagabb nép a világon, de egyben a legfukarabb is. Uzsorás, a szó legteljesebb és legpiszkosabb értelmében. A boerek Afrikában virágzó köztársaságot alkottak. Jól éltek, dolgoztak, boldogok voltak. Nem nézhette az angol, hogy van egy maroknyi nép távol délen. Kívül esett érdekszféráján, mindegy, csak azért igazta le, mert élni mert és tudott. A farkas és a bárány meséje. Ez az uzsorás úgy látta, hogy Németország szintén jól él, fejlődik, virágzik, hatalmasodik. Persze, hogy nem lehet ezt tovább tűrnie, meg kell semmisíteni Németországot, mert élni tud és akar. De mivel az angol egyedül nem bírta a hatalmas némettel, feltűzelte a franciát, hogy vegye vissza Elzászt és Lotharingiát, segít neki, felbízta az oroszot, hogy most támadja meg Németországot és minket és raboljon tőlünk, amennyit akar, ő segít neki és tette mindezt azért, mert látta, hogy a nemzetnek van kenyere és e kenyeret a saját erejével szerzi meg, anélkül, hogy az uzsorásra szorulna. Ennek a népnek van a legrutább indoka a háborura, a kenyéririgységre, ami az összes emberi tulajdonságok között a legpiszkosabb olyan részéről, ki a legnagyobb vagyonban dúsul.

Amde most megjárja. Azt hitte, hogy társai, a legnagyobb hatalmai Európának elbánnak a németekkel és velünk egyéb más segítségekkel, de e hitében esalatozott. Az uzsorás most fél, és féltelme alapos is, mert nem lesz megkímélve. Az uzsorás most megjárja, mert nemcsak ki fog kapni társával együtt, hanem

a pénzes ládáját is kell majd nyitnia, hogy einkostársai helyett is megfizesse a költségeket. Ez lesz a háborúnak legtényesebb és legigazságosabb eredménye. Mi pedig bizzunk az isteni

gondviselés intézkedésében, mert a világ bölcsen és igazságosan kormányoztatik, mert a történelem erre tanit bennünket.

Magyarországról kivertük az oroszot.

Kárpáti offenzívánk sikerei. - A Nagyág völgyét is megfizítettük. - Csapatunk visszavették Toronyát és elérték Wyszkowot. - Vezérszállásnál és Volovecnál megvertük az oroszokat. - 700 foglyot és 5 gépfegyvert zsákmányoltunk.

Höfer altábornagy legutolsó jelentése reánk magyarokra nézve különösen örvendetes tényeket tartalmaz. Csapatunk teljesen kiverték az orosz Magyarországi területéről és a gliciai területen fekvő kárpáti szorosok nagyobb része is a mi birtokunkban van. Tegnap a Nagyág völgyéből üzték ki katonáink az oroszokat, visszafoglalták Toronyát és egészen Wyszkowig folytatták az üldözést, ahol harcba bocsátkoztak az ellenséges utóvédekkel.

Vezérszállástól északra és Volovec mellett erősítéseket kaptak az oroszok és itt még egyszer megkísérelték elveszett fő-

hadállásaik visszafoglalását. Próbálkozás azonban szomorú eredménnyel végződött, csapatunk véresen visszaverték őket, több mint 700 foglyot ejtve és 5 gépfegyvert zsákmányolva győzelmes harcokban.

Az oroszok nagy erőket vonultatnak fel a Kárpátokból Galícia felé diadalmasan előnyomuló csapatunk ellen és így a közeli napokban nagyobb küzdelmekre van kilátás. Egyelőre alábbhagyott a harcok hevesége, Nyugatgaliciában és Lengyelországban csak tüzéségi harcok és kisebb jelentőségű akciók folytak.

Legújabb táviratainkat itt adjuk:

Főhadiszállásunk jelentése.

BUDAPEST, jan. 29. Hivatalos. Az ellenségtől immár a Nagyág völgyét is megfizítettük. Az ellenség, amely ebbe a völgybe Ökörmezőtől északra fekvő területig nagyobb erővel nyomult előre, tegnap azutolsó, jól megerősített állásait kénytelen volt feladni.

Toronyát elfoglaltuk és az ellenség üldözése közben Wyszkowig jutottunk, ahol a harc az ellenséges utóvédek ellen újból megkezdődött.

Vezérszállástól északra fekvő magaslatokon és Volovecnál az oroszok, nagyobb erősítések harcbevételével még egyszer megkísérelték, hogy elvesztett főhadiszállásukat újból visszanyerjék, de visszavertük őket és eközben 700 foglyot és öt gépfegyvert vesztek.

A kárpáti-arcvonal többi részén a helyzet lényegesen nem változott.

A Nagyág völgyétől keletre nyugalom van.

Nyugatgaliciában és Lengyelországban tüzéségi harcok és kisebb akciók folynak.

A német főhadiszállás jelentése.

BERLIN, jan. 29. A nagy főhadiszállás jelenti: Nyugati hadszíntér. A flandriai tengerparton Middelkerke és Sylpe helységeket az ellenséges tüzéség bombázta.

A craonnei magaslatokon az ellenségtől tegnapelőtt elfoglalt hadállásokhoz kelet

felé esatlakozó, további ötszáz méter hosszú lövészárkot ragadtunk el. A franciáknak egy ellentámadását könnyűszerrel visszautasítottuk.

A 25-től 27-ig terjedő harcokban az ellenségnek súlyos veszteségei voltak. Több, mint 1500 halott francia maradt a harc téren. Január 27-én a már jelentettekkel együtt 1200 hadifogoly jutott csapataink kezére.

A Vogezekben, Sennes és Brandsapt környékén a franciáknak több támadását jelentékeny veszteségeik mellett visszavertük. Egy tisztet és ötven főnyi francia legénységet elfogtunk. A mi veszteségeink egészen csekélyek.

Felső-Elszászban a franciák megtámadták a nyeder—aspach—heidweiler—hirschbachi erdői arevonalon a mi aspach—annersweiler—heidweiler—hirschbachi erdő közötti állásunkat. A támadásokat mindenütt, az ellenségnek súlyos veszteségeket okozva, visszavertük. Különösen súlyos volt az ellenség vesztesége Heidweilertől délre és Annersweilertől délre, ahol a franciák rendetlenségben vonultak vissza. Öt francia géppuska maradt kezünkben.

Keleti hadszíntér. Az ellenségnek Gumbinnentől északkeletre ellenünk intézett jelentéktelen támadási kísérleteit visszautasítottuk. Bejzunnál, Syperstől északkeletre egy orosz osztagot visszavertük.

Lengyelországban nincs változás.

ÜLDÖZZUK AZ OROSZOKAT.

BUDAPEST, jan. 29. Beszterecéről jelentik: Bukovinában teljes nyugalom uralkodik. Az ellenség rendezkedik és erősítéseket vár, jóllehet, minden vereségben tulerőben volt, amelyet csapataink hősiessége ellensúlyozott. Az ökörmező—toronyai visszavonulásnál az oroszok Vízköznel a Nagygát hidját felrobbantották, amivel azonban nem nagy akadályt gördítettek csapataink elé, mert a folyóvíz sekélysége lehetővé teszi az ágyúk átszállítását és így az ellenség üldözése tovább folyik.

TÜZÉRSEGÜNK SIKERE TARNOWNÁL.

PARIS, jan. 29. A New-York Herald beszámol az oroszoknak Tarnowig való visszavonulásáról, amelyet tüzérségünk eredményének tud be. Szerinte a kozákoknak óriási veszteségeik voltak.

NAGY HIDEG ÉSZAK-LENGYELORSZÁGBAN.

BUDAPEST, jan. 29. A Ruskovo Slovo jelenti: Észak-Lengyelországban 10 fokos hideg van. A lap attól tart, hogy a folyók befagynak, ami a németek előnyomulását elősegítené.

KÓRSA HIREK LEMBERG KIÜRÍTÉSÉRŐL.

BÉCS, jan. 29. A Neue Freie Presse a Lemberg és egész Galicia kiürítéséről szóló orosz forrásból származó kórsa hírekkel foglalkozva, a következőket írja: Több Bécsben tartózkodó menekült és egy galiciai pénzügyész Bécsben tartózkodó igazgatósága is megbízható forrásból a következő nagyfontosságú értesítést kapta Lembergbe, ami egyidejűleg a lembergi Slovo Polski című lapban is megjelent: Január 12-én (Ónaptár szerint) — így szól az értesítés — Lembergben falragaszok útján kihirdették, hogy az oroszok minden valószínűség szerint nemsokára kénytelenek lesznek sztratégiai okokból Lemberg városát ideiglenesen kiüríteni. Ennél fogva felszólítják a lakosságot, hogy ebben az esetben nyugodtan viselkedjék és a városnak az ellenség (?) által történő ideiglenes megszállásakor mindenféle tüntetéstől tartózkodjék, mivel az oroszok nemsokára vissza fognak térni Lembergbe és semmiesetre sem engedik át ezt a várost a maguk jószántából az ellenségnek.

PAU TABORNOK AZ OROSZ HADAK ELÉN?

GENF, jan. 29. Pau francia tábornok állítólag a lengyelországi orosz hadsereg főparancsnokságát átveszi.

NÉMETORSZÁG TENGERALATTI DREADNOUGHTJAI.

MÜNCHEN, jan. 29. A Münchener Neueste Nachrichten jelenti Rotterdamból: A Daily Mail azt írja, hogy a Németországban most épített óriási tengeralattjárók egyike már megkezdte próbatúráit a helgolandi öbölben, annak megállapítására, hogy milyen mértékben lesznek képesek ezek a tengeralatti óriások az angol

kereskedelmi flottát megsemmisíteni. A hajók három hónapra elegendő élelmiszert tudnak magukkal vinni és három hónapig onerálhatnak nyílt tengeren, anélkül, hogy ezen idő alatt valamelyik kikötőbe be kellene futniok, vagy idegen hajó segítségét igénybe vennők.

A HELGOLANDI TENGERI ÜTKÖZET.

LONDON, jan. 29. A Reuter-ügynökség jelenti: Beathy ellentengernagy ideiglenes jelentésében a következőket mondja: A Lion és a Tiger a hajóraj élén haladtak és egy ideig egyedül állottak az ellenség koncentrált tüzeiben. Csakis ez a két hajó sérült meg. Kétségtelen, hogy a flottát fontosabb győzelem elérésében a Lion kazánjának pusztlulása akadályozta, amely a gépeket használhatatlanná tette. Német tengeralattjárók megjelenése a harc befejezésére kényszerített bennünket.

VARSÓ OSTROMA.

BÉCS, jan. 29. A Neue Freie Presse közli: A Berlinske Tidende pétervári tudósítója a következőket jelenti: Pétervári katonai körökben óva intenek attól, hogy a németek mostani akciójából a Varsó elleni offenzíva feladására következtessenek. A németek az offenzívában beállt rövid szünetet arra használják fel, hogy a frontra hadianyagot szállítsanak és katonai vasutakat építsenek. Az offenzíva folytatásának legerősebb bizonyítéka, hogy a németek a Bzura torkolatától a Pilicáig erős hadakat koncentrálnak.

AZ ÚJ NÉMET FŐHADISZÁLLÁSMESTER.

BERLIN, jan. 29. A hadügyminiszterné kinevezett Wild von Hohenbron tábornok helyébe főhadiszállásmesterré báró Freytag Loringhoven tábornokot nevezték ki.

NÉMET SIKEREK LABASSÉNÁL.

GENF, jan. 29. A németek tegnap éjjel Labassénál French legfontosabb támpontjait elfoglalták.

NÉMETBARÁT HANGULAT BORDEAUXBAN.

BUDAPEST, jan. 29. Egy Bordeauxból érkezett olasz író elmondja, hogy az ottani társaság szkeptikusan szidja a francia hadvezetőséget, bizalmatlan az angolok és oroszok győzelmei iránt, de Németország iránt csodálattal van eltelve.

AZ OROSZOK NEM BIZNAK PRZEMYSŁ ELESTÉBEN.

KOPENHÁGA, jan. 29. A Berlinske Tidende jelenti Pétervárról: Itt úgy hírlik, hogy Przemysl parancsnoka mindaddig folytatni fogja az ellenállást, amíg csak harc képes védőesapatok felett rendelkezik. Ugylátszik, municióban sem szenved a vár hiányt.

MILANO, jan. 29. A Corriere della Sera jelenti Pétervárról: Az osztrákok

és magyarok minden figyelmüket Przemyslre irányítják. A vártól déli irányban elfoglalt hadállásaik és kitűnő sztratégiai vasúti hálózatuk nagyban támogatni fogják őket Przemysl felé irányuló offenzívájukban.

A PORTUGÁL FORRADALOM.

MILANO, jan. 29. Madridi lapok kimerítő tudósításokat hoznak a portugáliai eseményekről. A forradalmi mozgalom január 18-án vette kezdetét a katonatisztek között, amikor két gyalogezred tisztjeinek vezetése alatt megtagadta az Afrikába való elvonulást. A mozgalom villámgyorsan elterjedt a lisszaboni helyőrség összes tisztjei között és amikor a kormány több rendfőnököt letartóztatását rendelte el, nyíltan kitört a forradalom. A tisztok számos ellenlégi szenátor kíséretében a hadügyminiszterhez mentek és azt követelték tőle, hogy nyomban szüntesse be a háborús előkészületeket, mert a hadsereg nem akarja a háborút. A hadügyminiszter ezt meg is ígérte, és amikor a köztársaság elnöke visszautasította ily értelmű előterjesztéseit, benyújtotta lemondását, amit azután az egész kormány lemondása követett. A csapatállásokat végkép beszüntették. A katonaság a kaszárnyákban a szolgálat újbóli megkezdése előtt általános amnesztiát követel a forradalom vezetői számára. Oportóban és Havesben szintén monarchista jellegű katonai forrongások voltak észlelhetők.

POLGÁRMESTEREK A FRONTON.

BÉCS, jan. 29. Frigyes főherceg, az osztrák-magyar hadak főparancsnoka, öfelsége beleegyezésével Weisskirchner Rikárd dr. bécsi polgármestert és Bárczy István drt., Budapest főpolgármesterét meghívta a frontra, az ott küzdő bécsi és budapesti ezredek meglátogatására.

BUDAPEST, jan. 29. Bárczy István dr. ma titkárával a frontra utazott.

FRANCIA HAZUGSÁG.

KÖLN, jan. 29. A Kölnische Zeitung jelenti: Kalberg malmedei polgármester megállapítja, hogy a Le Journal e hó 13-iki számában közölt cikk, amely szerint a német katonák abban a hiszemben, hogy már belga területen vannak, a várost felgyújtották és fosztogattak benne, nem egyéb rosszindulatú hazugságnál.

LÁZADÓ TRIPOLISZI BENSZÜLÖTTEK.

TRIPOLISZ, jan. 29. A Socnától keletre fekvő Uadan községet az ottani benszüllött katonaság lázadása miatt a kirendelt olasz csapatok összelőtték. A benszüllöttek halottak és sebesültek hátrahagyásával elmenekültek.

A DARDANELLAK EREDMÉNYTELEN BOMBÁZÁSA.

SZOFIA, jan. 29. A Dardanellákat az angolok és a franciák megújult erővel, de változatlan eredménytelenséggel bombázzák.

EGY PILÓTA TÜZHALÁLA.

BUDAPEST, jan. 29. Krisztiániból táviratozzák, hogy Gardner tábori pilóta Charlboroughban leszállás közben a benzintartály felrobbanása következtében — elevenen elégett.

A MAXIMÁLIS ÁRAK.

BUDAPEST, jan. 29. Egy ma megjelent kormányrendelet az összes lisztkészleteket rekvirálja és a maximális árak túllépését vagy kijátszását kéthavi elzárással bünteti.

VATIKANI KÖVETÜNK A PÁPÁNÁL.

ROMA, jan. 29. Schönburg Hartenstein herceget, Ausztria-Magyarország szentszéki követét a pápa tegnap külön kihallgatáson fogadta.

AZ ÚJ PORTUGÁL KORMÁNY.

LISSZABON, jan. 29. A Havas-ügynökség jelenti: Az új portugál miniszterium megalakult. Az elnökséget és a hadügyminiszteri tárcát ideiglenesen Castro tábornok vállalta.

BALESET A WEISZ MANFRÉD-GYÁRBAN.

BUDAPEST, jan. 29. Weisz Manfréd konzervgyárban ma délelőtt egy ammoniakfejlesztő felrobbant. Két munkás megsebesült.

ÖSSZEÜTKÖZT HAJÓK.

LONDONO, jan. 29. Filadelfiából táviratozák, hogy a 6650 tonnás Washington nevű gőzös Honoluluból Filadelfiába való útjában az Eli sabeth Palmer nevű vitorlás hajóval összeütközött, ez összeütközés következtében mindkét hajó elsüllyedt.

MEGCÁFOLT MERÉNYLETHIR.

BECS, jan. 29. A görög nagykövetség megcáfolja a görög király elleni mérényletről szóló hírt.

ELSÜLYESZTETT TÖRÖK HAJÓ?

BÉCS, jan. 29. A Zeit Berlinből jelenti: A pétervári Rjecs írja, hogy a Georgios török gőzöst, amely 16 aeroplánt szállított, a fekete-tengeri orosz flotta egyik hajója elsüllyesztette.

HIREK.

HA ELKÉSVE IS

de jó farsangot kívánok Önnek nyájas olvasó, ha ugyan még megvan a nyája és el nem adta jó drága áron a katonai kincstárnak, hogy ezzel is mutassa, mennyire nem tud megtagadni semmit a hazától. Most jöttem csak haza, tehát egy kissé elkésve kérdezek egyet mást a farsangi éjszakából.

Amint hallottam, szólott a zene a kávéházban, pukkant a pezsgős üveg dugója, huzta a cigány a dalt, amely szerint: „szóljak az ágyuk, a gépfegyverek...” de gondolt Ön arra, derék bonfitársam, hogy valahol nem énekelnek. — mert ha talán meg is lenne hozzá a jókedv — a svarmliniában a tarackok viszik a primet, a nehéz ágyu kontrázik és nem rimre ugyan, de csakugyan kerepel a gépfegyver hangja?

Gondoltál te arra, kedves testvér — ej, igyuk meg a brudert, hiszen olyan jó kedvünk van és úgy szeretjük egymást, szervusz cimborá, szervusz — hogy ha nagy is a füst a kávéházban, komiszabb és magvasabb füstje van a pukknó gránátnak, valóban fojtó és a tüdőre fölötőbb ártalmas?

Enekeltél is, ugy-e sógor, eldanoltad azt a frisset, hogy azt mondja: jajjjajjjaj a szívem, ne tudja meg senkisésem... Te cimbornyu, nem futott át rajtad, minden mámorod mellett vagy annak dacára egy halvány kis gondolat, hogy valahol az Ökörmező című nagy szállóban áll a bál, magyar baka táncol, dóni kozák a vis á visja, hogy ott is felhallatszák a dal a szívem jajjáról, amelyet nem is tud meg senkisésem, csak egy szegény özvegy, hat apró árva valahol a Kaukázusban. Mert — ne vedd hazafiatlanságának, édes, vérengző, oroszverő, fegyveres szolgálatra alkalmatlan testvérem, én szeretném kivégezni valamennyi kozákja van a muszka cárnak, de a kaukázusi özvegyekre, árvákra nem tudok haragudni.

Gyöngyöző italod kicsordult a hófehér abroszra. Jutott-e eszedbe, hogy a hótakarta fehér mezőre hős katoná piros vére hullik?

Azután hazafáradtál, ugy-e kedves komám? Nem meneteltél kocsin, mert minden trén-konflis le volt foglalva, négykézláb mentél, ugy-e? Niedert csináltál, ugy fejlődött fel anélkül, hogy belényilamlott volna a tökjőzán fejedbe: így niederezik most ezer és ezer magyar baka, ellenség vértől, hősi harcok kedvtől mámoros?

Végezetül pedig beléfékdültél abba a jó puha, meleg ágyba, kapric párna volt a fejed alatt, dunyha azon az untauglich testeden, ludtalpu lábodon külön plümo és tudom magamtól is, hogy nem gondoltál semmire, nem érezted a boldogságot, a szerencsét, s kiváltságos voltodat, hogy te farsangolsz, pezsgőzöl, finom szivart szivsz, te magad vered össze a bokádat, nem a téli éjszaka fagyos hidege, hogy meleg szobában puha, fehér ágyad van... hogy nem gondolkoztál, nem örvendeztél, hogy nem szégyenletted magadat!

Ne haragudj pajtás, hogy ilyen katzenjam-

meres az irásom, nem akartam én bántani senkit, csak boldog farsangot akartam kívánni, őszintén, igazán, úgy ahogy a szívem diktálta, ahogy gondolom, ahogy érzem.

— **A kereskedelmi kamara ülése.** A fiúmei kereskedelmi- és iparkamara tegnap este ülést tartott. Az ülésen 14 kamarai tag jelent meg. Az ülés megnyitása után az elnök bejelentette, hogy Dubokovics alelnök megválasztásának miniszteri jóváhagyása megérkezett, a kereskedelemügyi miniszter a kamarai választások elhalasztásához hozzájárult és az új költségelőirányzatot jóváhagyta. Ezután a titkár jelentése következett, amely a kamara tevékenységét körvonalazza. A jelentés meghallgatása után az államvasutak igazgatóságának a rakparti fekbérré vonatkozó átirata került tárgyalásra. Az igazgatóság métermázsánként 12 fillérsnyi fekbért követel, a kamara azonban ennek 4 fillérré való leszállítását fogja kérelmezni s kérelmének támogatása céljából a budapesti kereskedelmi kamarához fordul. A hamburgi, osztrák és magyar alattvalók részére a kamara 200 koronát szavazott meg, végül belső ügyeket intézett el.

— **Vonatkésések a hófúvás miatt.** A tegnap hajnali hatalmas hóesés alaposan megakasztotta a vasuti forgalmat olyannyira, hogy tegnap egész napon át nem érkezett vonat Fiuméba Budapestről és csak a késő éjjeli órákban kezdtek a nagy hóviharban elakadt vonatok óriási késéssel beérkezni. A vonatkésések következtében természetesen elmaradt a posta is és tegnap nélkülöznie kellett a fiúmei közönségnek a budapesti újságokat. Éjjeli 11 órakor érkezett be az első személyvonat, melynek már reggel 6 óra 55 perckor kellett volna megérkeznie. A Karsztban annyira ellepte a hó a vasuti pályatestet, hogy a személyvonat postakocsija Generalszki Stol és Tunj állomások között kisiklott. Alig háritották el ezt a forgalmi akadályt, Vrbovsko és Cameral Moravica állomások között ismét elakadt a vonat a több mint másfél méter magas hóban és rettenetes küzdelmek után sikerült végre éjjel 11 órakor 15 óras késéssel a fiúmei pályaudvart elérnie. A tegnap délután 4 óra 5 perckor esedékes volt személyvonat éjjeli 12 órakor, a gyorsvonat pedig, melynek esti fél 8 órakor kellett volna megérkeznie, éjjel után fél 1 órakor érkezett meg. A ma reggeli személyvonat 9 óra 15 perckor futott be a fiúmei állomásra a menetrendszerű 6 óra 55 perc helyett. A postán óriási torlódást okozott a tegnapi forgalmizavar, mert ma két napi postanyagot kellett a redukált létszámú személyzetnek feldolgoznia és kézbesítenie.

— **Az olesó kenyér.** Collela Félix malmban tegnap kevert gabonaművekből lisztet őröltek. Az őrlés métermázsánként 5 koronába kerül. A liszt m.-mázsájának ára 54 korona lesz, ez azonban nem változtat a mostani árakon, minthogy egy métermázsas lisztből 130 kilogramm kenyér készül.

— **A pécsi honvédezdred új parancsnoka.** A király Rácz Gábor kolozsvári 21-ik honvédegezdredbeli létszámon felül vezetett ezredet a pécsi 19-ik honvédegezdred parancsnokává nevezte ki.

— **Zenta lett a szákmányolt Curie neve.** Pólából jelentik, hogy az elsüllyesztett Curie nevű francia tengeralattjárót sikerült a tengerből kiemelni és tökéletesen helyreállítani, úgy hogy már be is sorozták az osztrák-magyar hadiflottába. A franciáktól szákmányolt tengeralattjáró a Zenta nevet kapta, revánsképen a franciák által elsüllyesztett Zentáért.

— **Fiumei iparosok és a hadseregszállítás.** A hadsereg ruhanemű, cipő és egyéb szükségleteinek fedezésénél tudvalevőleg a kisipar érdekeit is figyelembe veszik. Legutóbb is olyan nyilvános árlejtést irtak ki bakancsszállításra, melyre ajánlatot nyújthatnak be a kisiparosok is. Erre való tekintettel a fiúmei kereskedelmi és iparkamara illetékes helyen egy-egy nyári és téli bakancs-mintát szerzett be, hogy azt a helyi cipészeknek rendelkezésére boesáthassa, akiket ezután is felszólít, hogy a hadseregszállításban minél nagyobb számban vegyenek

részt, amit esetleg szövetkezeti alakban lehetne megvalósítani.

— **A világháború képes krónikájának** most jelent meg a 17. füzet. A háború történetét egyedül ez a mű tárgyalja rendszeresen magyar nyelven s azért vált csakhamar az olvasóközönség minden rétegében egyformán népszerűvé. A vállalat kedveltségét nagy mértékben fokozzák azok az eredeti haretéri képek, melyek minden füzetben nagy számban jelennek meg, s a tökéletes kiállítású, mélynyomású műmellékletek. A most megjelent füzet is gazdagon van illusztrálva, színes műmelléklete egy huszárjárőrnek egy galicai folyón való átkelését ábrázolja. Egy füzet ára 24 fillér, előfizetés negyedévre 3 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII. Üllői-ut 18.

Kiadótulajdonos: „A Tengerpart” lapkiadóvállalat (Murai Jenő.)
Nyomatott: Zustovich Elemér „Polinnia”-nyomdájában.

BUDAI

SZÁLLODA ÉS KÁVÉHÁZ
FIUME, DEÁK-KORZO.
50 szoba

Kitűnő kávéházi italok és ételek. Bel- és külföldi lapok.

ESTÉNKÉNT
bonyhádi Jónás Laczi, hírneves cigány-primás, és zenekara, hangversenyez.

Tulajdonos BUDAI KAROLY

A 20. SZÁZAD SZENZÁCIÓJA!

Kijelentem, hogy ez nem fizetett reklám, hanem csakis jóakaratomból, ingyen közlöm mindenkivel, hogy **SULYOS TUDÓBETEGSÉGBŐ asztma és szamárköhögésből** miképp gyógyultam ki.

Az egyszerű háziszert mindenki olesón beszerezheti.

Válasz céljából bérmentesített levélborítékot kérek.

Kolenska B. asszony

Wrschowitz, Prága mellett, Csehország.

Igyék naponta 1—2 palaczk

Szent István

Dupla-

malátasört

A sörparban korszakot alkotó a „Kőbányai Polgári Sörfőzde” ezen világhírű söre, amelyet ma már minden országban utánoznak.

Ajánlja: Nooraen tanár Bécsben; Korányi tanár Budapesten; Glax tanár Abbáziában és számos más szaktekintély.

Kapható:

Frisztöltésű palaczkokban minden fűszre és csemege kereskedésben. Frissen csapról kimérve minden előkelő étteremben.

AZONNAL KIADÓ LAKÁS.

Egy elegáns öt szobás lakás a város központjában azonnal kiadó. Megtudható 7-29 telefon szám alatt.

KÉT GYERMEK MELÉLÉ

magyar vagy német nyelvben jártas, bejáró leány keresetlik. Ajánkozás Via Flavio Gioia 1. ajtó 12. d. e. 9—11 óráig.

Minden a kihordás vagy a szétküldés körül felmerülő panaszt telefon, vagy levelezőlap útján a kiadóhivatalba kérünk bejelenteni.

felé csatlakozó, további ötszáz méter hosszú lövészárkot ragadtunk el. A franciáknak egy ellentámadását könnyűszerrel visszautasítottuk.

A 25-től 27-ig terjedő harcokban az ellenségnek súlyos veszteségei voltak. Több, mint 1500 halott francia maradt a harcúterén. Január 27-én a már jelentettekkel együtt 1200 hadifogoly jutott csapataink kezére.

A Vogezeiben, Sennes és Brandsapt környékén a franciáknak több támadását jelentékeny veszteségeik mellett visszavertük. Egy tisztet és ötven főnyi francia legénységet elfogtunk. A mi veszteségeink egészen csekélyek.

Felső-Elszászban a franciák megtámadták a nyeder—aspach—heidweiler—hürzbachi erdői arevonalon a mi aspach—annersweiler—heidweiler—hürzbachi erdő közötti állásunkat. A támadásokat mindenütt, az ellenségnek súlyos veszteségeket okozva, visszavertük. Különösen súlyos volt az ellenség vesztesége Heidweilertől délre és Annersweilertől délre, ahol a franciák rendtelenségben vonultak vissza. Öt francia géppuska maradt kezünkben.

Keleti hadszíntér. Az ellenségnek Gumbinnentől északkeletre ellenünk intézett jelentéktelen támadási kísérleteit visszautasítottuk. Bejunnál, Syperstől északkeletre egy orosz osztagot visszavertük.

Lengyelországban nincs változás.

ÜLDÖZZÜK AZ OROSZOKAT.

BUDAPEST, jan. 29. Besztercéről jelentik: Bukovinában teljes nyugalom uralkodik. Az ellenség rendezkedik és erősítéseket vár, jóllehet, minden vereségben túlerőben volt, amelyet csapataink hősiessége ellensúlyozott. Az ökörmező—toronyai visszavonulásánál az oroszok Vízköznel a Nagyág hidját felrobbantották, amivel azonban nem nagy akadályt gördítettek csapataink elé, mert a folyóvíz sekélyége lehetővé teszi az ágyuk átszállítását és így az ellenség üldözése tovább folyik.

TÜZÉRSÉGÜNK SIKERE TARNOW-NÁL.

PARIS, jan. 29. A New-York Herald beszámol az oroszoknak Tarnowig való visszavonulásáról, amelyet tüzérésünk eredményének tud be. Szerinte a kozákoknak óriási veszteségeik voltak.

NAGY HIDEG ÉSZAK-LENGYELORSZÁGBAN.

BUDAPEST, jan. 29. A Ruskovo Slovo jelenti: Észak-Lengyelországban 10 fokos hideg van. A lap attól tart, hogy a folyók befagynak, ami a németek előnyomulását elősegítené.

KÓZSA HIREK LEMBERG KIÜRÍTÉSÉRŐL.

BÉCS, jan. 29. A Neue Freie Presse a Lemberg és egész Galicia kiürítéséről szóló, orosz forrásból származó kőzsa hírekkel foglalkozva, a következőket írja: Több Bécsben tartózkodó menekült és egy galíciai pénzüntézet Bécsben tartózkodó igazgatósága is megbízható forrásból a következő nagyfontosságú értesítést kapta Lembergől, ami egyidejűleg a lembergi Slovo Polski című lapban is megjelent: Január 12-én (Ónaptár szerint) — így szól az értesítés — Lembergben falragaszok útján kihirdették, hogy az oroszok minden valószínűség szerint nemsokára kénytelenek lesznek sztratégiai okokból Lemberg városát ideiglenesen kiüríteni. Ennélfogva felszólítják a lakosságot, hogy ebben az esetben nyugodtan viselkedjék és a városnak az ellenség (?) által történő ideiglenes megszállásakor mindenféle tüntetéstől tartózkodjék, mivel az oroszok nemsokára vissza fognak térni Lembergbe és semmiesetre sem engedik át ezt a várost a maguk jószántából az ellenségnek.

PAU TÁBORNOK AZ OROSZ HADAK ÉLÉN?

GENF, jan. 29. Pau francia tábornok állítólag a lengyelországi orosz hadsereg főparancsnokságát átveszi.

NÉMETORSZÁG TENGERALATTI DREADNOUGHTJAI.

MÜNCHEN, jan. 29. A Münchener Neueste Nachrichten jelenti Rotterdamból: A Daily Mail azt írja, hogy a Németországban most épített óriási tengeralattjárók egyike már megkezdte próbautjait a helgolandi öbölben, annak megállapítására, hogy milyen mértékben lesznek képesek ezek a tengeralatti óriások az angol

kereskedelmi flottát megsemmisíteni. A hajók három hónapra elegendő élelmiszert tudnak magukkal vinni és három hónapig operálhatnak nyílt tengeren, anélkül, hogy ezen idő alatt valamelyik kikötőbe be kellene futniok, vagy idegen hajó segítségét igénybe vennők.

A HELGOLANDI TENGERI ÜTKÖZET.

LONDON, jan. 29. A Reuter-ügynökség jelenti: Beathy ellentengernagy ideiglenes jelentésében a következőket mondja: A Lion és a Tiger a hajóraj élén haladtak és egy ideig egyedül állottak az ellenség koncentrált tüzeiben. Csakis ez a két hajó sérült meg. Kétségtelen, hogy a flottát fontosabb győzelem elérésében a Lion kazánjának pusztulása akadályozta, amely a gépeket használhatatlanná tette. Német tengeralattjárók megjelenése a harc befejezésére kényszerített bennünket.

VARSÓ OSTROMA.

BÉCS, jan. 29. A Neue Freie Presse közli: A Berlinske Tidende pétervári tudósítója a következőket jelenti: Pétervári katonai körökben óva intenek attól, hogy a németek mostani akciójából a Varsó elleni offenzíva feladására következtessenek. A németek az offenzívában beállt rövid szünetet arra használják fel, hogy a frontra hadianyagot szállítsanak és katonai vasutakat építsenek. Az offenzíva folytatásának legerősebb bizonyítéka, hogy a németek a Bzura torkolatától a Pilicáig erős hadakat koncentrálnak.

AZ ÚJ NÉMET FŐHADISZÁLLÁSMESTER.

BERLIN, jan. 29. A hadügyminiszterre kinevezett Wild von Hohenbron tábornok helyébe főhadiszállásmesterré báró Freytag Loringhoven tábornokot nevezték ki.

NÉMET SIKEREK LABASSÉNÁL.

GENF, jan. 29. A németek tegnap éjjel Labassénál French legfontosabb támpontjait elfoglalták.

NÉMETBARÁT HANGULAT BORDEAUXBAN.

BUDAPEST, jan. 29. Egy Bordeauxból érkezett olasz író elmondja, hogy az ottani társaság szkeptikusan szidja a francia hadvezetőséget, bizalmatlan az angolok és oroszok győzelmei iránt, de Németország iránt csodálattal van eltelve.

AZ OROSZOK NEM BIZNAK PRZEMYSL ELESTÉBEN.

KOPENHÁGA, jan. 29. A Berlinske Tidende jelenti Pétervárról: Itt úgy hirlík, hogy Przemysl parancsnoka mindaddig folytatni fogja az ellenállást, amíg csak harcra képes védőcsapatok felett rendelkezik. Ugylátszik, municióban sem szenved a vár hiányt.

MILANO, jan. 29. A Corriere della Serának jelenti Pétervárról: Az osztrákok

és magyarok minden figyelmüket Przemysl-re irányítják. A vártól déli irányban elfoglalt hadállásaik és kitűnő sztratégiai vasuti hálózatuk nagyban támogatni fogják őket Przemysl felé irányuló offenzívájukban.

A PORTUGÁL FORRADALOM.

MILANO, jan. 29. Madridi lapok kimerítő tudósításokat hoznak a portugáliai eseményekről. A forradalmi mozgalom január 18-án vette kezdetét a katonatisztek között, amikor két gyalogezred tisztjeinek vezetése alatt megtagadta az Afrikába való elvonulást. A mozgalom villámgyorsan elterjedt a lisszaboni helyőrség összes tisztjei között és amikor a kormány több renitens tiszt letartóztatását rendelte el, nyíltan kitört a forradalom. A tisztok számos ellenpárti szenátor kíséretében a hadügyminiszterhez mentek és azt követelték tőle, hogy nyomban szüntesse be a háborús előkészületeket, mert a hadsereg nem akarja a háborút. A hadügyminiszter ezt meg is ígérte, és amikor a köztársaság elnöke visszautasította ily értelmű előterjesztéseit, benyújtotta lemondását, amit azután az egész kormány lemondása követett. A csapatszállításokat végkép beszüntették. A katonaság a kaszárnyákban a szolgálat újbóli megkezdése előtt általános amnesztiát követel a forradalom vezetői számára. Oportóban és Havésben szintén monarkista jellegű katonai források voltak észlelhetők.

POLGÁRMESTEREK A FRONTON.

BÉCS, jan. 29. Frigyes főherceg, az osztrák-magyar hadak főparancsnoka, öfelsége beleegyezésével Weisskirchner Rikárd dr. bécsi polgármestert és Bárczy István dr., Budapest főpolgármesterét meghívta a frontra, az ott küzdő bécsi és budapesti ezredek meglátogatására.

BUDAPEST, jan. 29. Bárczy István dr. ma titkárával a frontra utazott.

FRANCIA HAZUGSÁG.

KÖLN, jan. 29. A Kölnische Zeitung jelenti: Kalberg malmedei polgármester megállapítja, hogy a Le Journal e hó 13-iki számában közölt cikk, amely szerint a német katonák abban a hiszemben, hogy már belga területen vannak, a várost felgyújtották és fosztogattak benne, nem egyéb rosszindulatú hazugságnál.

LÁZADÓ TRIPOLISZI BENSZÜLÖTTEK.

TRIPOLISZ, jan. 29. A Socnától keletre fekvő Uadan községet az ottani benszüllött katonaság lázadása miatt a kirendelt olasz csapatok összelőtték. A benszüllöttek halottak és sebesültek hátrahagyásával elmenekültek.

A DARDANELLAK EREDMÉNYTELEN BOMBÁZÁSA.

SZOFIA, jan. 29. A Dardanellákat az angolok és a franciák megújult erővel, de változatlan eredménytelenséggel bombázzák.

EGY PILÓTA TUZHALÁLA.

BUDAPEST, jan. 29. Krisztiániából táviratozzák, hogy Gardner tábori pilóta Charboroughban leszállás közben a benzintartály felrobbanása következtében — elevenen elégett.

A MAXIMÁLIS ÁRAK.

BUDAPEST, jan. 29. Egy ma megjelent kormányrendelet az összes lisztkészleteket rekvirálja és a maximális árak fellépését vagy kiállítását kéthavi elzárással bünteti.

VATIKÁNI KÖVETÜNK A PAPANÁL.

ROMA, jan. 29. Schönburg Hartenstein herceget, Ausztria-Magyarország szentszéki követét a pápa tegnap külön kihallgatáson fogadta.

AZ ÚJ PORTUGÁL KORMÁNY.

LISSZABON, jan. 29. A Havas-ügynökség jelenti: Az új portugál miniszterium megalakult. Az elnökséget és a hadügyminiszteri tárcát ideiglenesen Castro tábornok vállalta.

Hygenikus! Nappali fény!

MUNDUS - fény

Újrendszerű Gázvilágítás, mely felülmúl minden eddigi módszert, és mindenütt fényesen bevált. Nappali fényt áraszt, rendkívül olcsó, mert óránként és lángonként csak 0,6 liter gázt fogyaszt. A bevezetés egyszerű és nem költséges. Bővebb felvilágosítást nyújt a

Fiumei Gázgyár

Igazgatósága: via dell'Industria (Telef. 1-26).
Városi irodája: Calle delle Scuole (Telef. 1-23).

Páratlan!

Takarékos!

Órák és mindennemű ékszerek nagyraktára.

Értesítem a mélyen tisztelt közönséget, hogy eddig a Corsón levő

óra és ékszer üzletemet

áthelyeztem.

G. Simonetti utca 1 szám alá (Andrássy tér közelébe).

Carlo Venanzi
ékszerész.

PECSINEI SZANATORIUM SUSAR-FIUME.

Remek fekvés a tengerparton. Belső és sebészeti betegségek részére. Lábadózók részére is. Modern berendezés. Kitünő hideg és meleg tengeri fürdők. Műtő berendezés. Röntgen sugarak, villamos gyógykezelés stb.

Szobák, teljes ellátással 10 K.-tól. Orvos választás tetszés szerint.

Felvilágosításokat nyújt

Telefon 500.

Az Igazgatóság,
Táviratok: SANATORIJ - SUŠAK.

SCHÖNI. — Szépség és hajápolási terme — SCHÖNI.

Via Garducci 12. II. em.

A legújabb módszer szerint arc- kéz- ápolás (manicur, villamos arcmasszás (vibrations massage) szemölcslevétel és arcbán levő szőr eltávolítása, tyukszemvágás stb. Diszfésülések elvállaltatnak. Fésülések és hajmosások a rendelő lakásában is elvégeztetnek.

Telefon 11-89.

Tudja Ön már,
: hogy mi az :

ALGA?

Az ALGA egy kizárólag növényi nedvekből készülő gyógyszer, mely biztos eredménnyel használható csúzfájdalmak, fejfájás, fogfájás, kellemetlen szájszag, nátha, gége és mellhurutok, gyomorgyengeség, hányás, tengeri betegség és ájulás ellen valamint használható a rossz levegőjű betegszobák levegőjének tisztántartására és bármely szoba levegőjének illatosítására.

Kapható kizárólag!

Budak D.

gyógyszertárában

VIALE DEAK — FIUME — VIALE DEAK

A legajánlatosabb fiumei szálló:

„Deák“ szálló

a Deák-korzón 2 percnyi-re vasuti állomástól.

Kitünő konyha és árnyas kert.
Fajborok és kőbányai polgári sör.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula.

APOLLO-SZINHÁZ.

Via Aless. Volta 6. Igazgató Troppauer H.

Ma és mindennap:

:: Kezdeté pontosan este fél 9 órakor. ::
Nagy művész-esték a szerződöttes elsősorú attrakciók és Burg Henrik kómikus felléptével.

Előadás után kedélyes együttlét előadásokkal és parkettáncsal.

Hatóságilag engedélyezett

Perzsaszőnyegek

vételére ritka alkalom nyílik, jelenleg itt tartozkodó perzsa kereskedőnél

Lloyd szálloda I. emelet 2. számú szoba.

Délutól 10—2-ig délután 3—6 óráig.

Csak néhány napig!

Alakult 1857.

208 milliós alap.

I. Magy. Ált. Biztosító Társaság

Fiumei és tengerparti képviselőség: Fiume, Riva Cristof. Colombo, Bacich palota I. em. (Telef. 17-57).

Életbiztosítás, tűz- jég-, betörés és szállítmányi kár elleni biztosítás a legújabb nyosabb alapon. Gyors folyósítás.

Bonavia szálló és étterem.

FIUME, Via Edm. de Amicis 4.

Havi előfizetés ebéd és vacsorára

60.— KORONÁTÓL FELJEBB.

Kitünő magyar konyha. Hamisítatlan italok. Gondos kiszolgálás.

Szíves pártfogást kér

PARADEISER F. J.
tulajdonos.

Ujságárulò

rikkansot

lehetőleg 14 éven felüli magyar fiut, esetleg aszszonyt havi fizetéssel és példányonkénti árusítási jutalékkal felvesz

A TENERPART kiadóhivatala
Gradinata del Sasso Bianco 3. I. em.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYOGYSZERTÁRA

a városi torony mellett
Ajánlja magát minden orvosi rendelés azzonali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerpanok, az összes ásványvizek, toalettcikkai szépítőszerek stb. stb.

ADAKOZZUNK

— a magyar Vörös-Kereszt Egyletnek! —